

Навчаймося ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ!

Про систему розвитку кадрового потенціалу державної влади, зокрема законодавчої, ми говоримо з завідувачем кафедри парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентіві України доктором політичних наук, професором Валентиною ГОШОВСЬКОЮ.

– Сучасна державність неможлива без існування й повноцінного функціонування парламенту як вищого органу законодавчої влади, – розповідає Валентина Андріївна. – Крім того, є потреба у постійному підвищенні рівня знань, професійних якостей народних депутатів України, їхніх помічників, партійних лідерів, керівників апаратів парламентських партій, що актуалізує потребу в об'єктивному вивченні всього комплексу проблем, пов'язаних з парламентаризмом, діяльністю Верховної Ради України.

– **Валентино Андріївно, ви очолюєте першу в Україні кафедру парламентаризму та політичного менеджменту. Розкажіть, будь ласка, про напрями її діяльності.**

– Мені випала честь бути депутатом районної, обласної рад, а згодом – народним депутатом України двох скликань. Тому добре знаю потреби суспільства у професійних знаннях парламентаріїв, від яких залежить законотворча діяльність в державі. Такий досвід дозволив з повною відповідальністю взятися за створення кафедри парламентаризму та політичного менеджменту в Національній академії державного управління при Президентіві України, основним завданням якої є підготовка майбутніх народних депутатів та працівників апарату Верховної Ради України. Над питанням створення системи розвитку кадрового потенціалу державної влади працюють декілька державних інституцій під керівни-

цтвом Президента України Віктора Федоровича Януковича.

10 липня 2009 року є днем утворення кафедри. Відтоді, власне, й розпочалося її становлення. Рік знадобився для розробки навчального плану підготовки магістрів державного управління зі спеціальності «Парламентаризм та парламентська діяльність», проходження процедури ліцензування зазначеної спеціальності, укомплектуванням кафедри досвідченими науково-педагогічними працівниками, які мають вчений ступінь докторів і кандидатів наук.

І це все заради того, щоб з 1 вересня 2010 року до аудиторії Національної академії зайшли перші в Україні слухачі, які через півтора року отримають дипломи за новою спеціальністю. Повірте – шлях був непростий, але сьогодні я разом з працівниками кафедри пишаюся тим, що розпочато навчання за такою важливою для нашої держави спеціальністю, і що ми стали першими.

Одночасно кафедра розпочала підготовку наукових кадрів через аспірантуру та докторантуру. Наукового дослідження потребують: методологія дослідження парламентаризму; закономірності, тенденції, основні чинники й особливості розвитку парламентаризму в сучасному державотворчому процесі; роль парламентаризму у формуванні демократичних державно-правових систем; історична роль парламентаризму; представництво інтересів громадян і законотворчість як основні види

Дося

ГОШОВСЬКА

Валентина Андріївна

- Народний депутат України Верховної Ради II та III скликань;
- У 2000–2002 роки – голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці; доктор політичних наук, професор, заслужений працівник освіти;
- понад 30 років науково-педагогічної діяльності та державної служби.

парламентської діяльності; політична відповідальність парламентських партій; парламент у забезпеченні механізму стримувань і противаг у владних відносинах; становлення сучасного парламентаризму в Україні тощо.

– **Розкажіть, будь ласка, докладніше про магістерську підготовку, яку забезпечує кафедра.**

– Спираючись на світовий досвід, професорсько-викладацький склад кафедри розробив навчальні програми з 18 нормативних та 10 варіативних дисциплін магістерської програми.

Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців з державного управління, парламентаризму та парламентської діяльності на основі європейських стандартів, на підвищення професійної компетентності народних депутатів України, депутатів усіх рівнів, фор-

мування умінь та навичок державних службовців, необхідних для забезпечення законотворчого процесу у Верховній Раді України, на підготовку спеціалістів у галузі політичної аналітики.

Програма складена згідно з нормативними документами Міністерства освіти і науки України, стандартами вищої освіти. Дисципліни інтегрують знання суспільно-політичних наук: філософії, історії держави і права, практичної політології, конституційного права, психології. Зміст програми структуровано за такими змістовими блоками:

- теорія та історія парламентаризму;
- сучасні моделі парламентаризму;
- базові принципи демократичного парламентаризму;
- представницькі та законодавчі органи в історії українського державотворення;
- конституційний процес в Україні;
- політичні партії у розвитку парламентаризму в Україні;
- вибори і виборчі системи як атрибут парламентаризму;
- правові та організаційні засади функціонування Верховної Ради України;
- політичні еліти у становленні парламентаризму в Україні;
- бюджетування: парламентарсько-політичний контекст;
- сучасна мовна комунікація;
- риторика та ораторське мистецтво у парламентській діяльності.

Також слухачі мають можливість поглибити свої знання, опановуючи дисципліни спеціалізації «парламентаризм та законодавча діяльність» і «політико-правова діяльність». А після закінчення Національної академії випускники отримають диплом магістра державного управління.

Наразі кафедра активно працює над розробкою навчально-методичного забезпечення магістерської програми. Підготовлено до друку «Словник-довідник з парламентаризму». Розробляється перший в Україні навчальний підручник «Основи вітчизняного парламентаризму», готується колективна монографія «Теорії та історії вітчизняного парламентаризму».

Слід додати, що в Російській академії державного управління підготовка спеціалістів з парламентаризму здійснюється вже більш як 7 років.

– Ви висвітлили діяльність новоствореної кафедри, а не могли б ви охарактеризувати загалом Національну академію в контексті її освітньої діяльності.

– Сьогодні Національна академія державного управління при Прези-

дентові України пропонує освітньо-професійні програми на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за напрямом «Державне управління» за 10 спеціальностями і 38 спеціалізаціями. Щороку академія здійснює набір слухачів на денну, вечірньо-заочну, заочну та заочно-дистанційну форми навчання. Сукупний ліцензійний обсяг за формами навчання становить більш як 2500 осіб.

Програма підготовки магістрів за денною формою має акредитацію Європейської акредитаційної асоціації з державного управління та стала четвертою акредитаційною програмою у Європі.

У структурі закладу 14 факультетів, 58 кафедр, Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів, Інститут проблем місцевого самоврядування і державного управління; центри інформаційних технологій, дидактичного і технічного забезпечення, дистанційного навчання; бібліотеки, видавництва, інші навчально-методичні, науково-дослідні, організаційно-управлінські та адміністративні підрозділи.

Загалом контингент тих, хто здобуває в закладі фахову підготовку з опануванням освітньо-кваліфікаційного рівня або наукового ступеня, становить на сьогодні понад 7 тис. осіб; підвищують кваліфікацію щороку 15 тис. управлінців, близько 300 осіб стажується за кордоном.

– Валентино Андріївно, професійність парламенту залежить, насамперед, від професійних якостей депутатського корпусу, державних службовців, які забезпечують законотворчий процес. Скажіть, будь ласка, хто може навчатися за новою магістерською програмою?

– Цільовою аудиторією для підготовки за новою спеціальністю складається, в основному, з фахівців, які віднесені до I–III категорій посад державних службовців. Сподіваюсь, що запропонована магістерська підготовка зацікавить народних депутатів України, які зможуть навчатися за окремими навчальними програмами. Також корисною буде програма для помічників народних депутатів, працівників апарату Верховної Ради України, місцевих рад, лідерів політичних партій, керівних працівників апаратів парламентських партій, суспільно-політичних організацій, керівних працівників апарату центральних органів виконавчої влади тощо.

Хочу зазначити, оскільки ліцензування магістерської підготовки у Національній академії було завершено після затвердження бюджету, слухачі, які вступили на нову магістерську підготовку в 2010 році, навчаються на контрактній основі, тоб-

то за власні кошти. Серед слухачів першого набору є і народні депутати України, заступники міністрів. Це, на нашу думку, яскраве свідчення того, що суспільство розуміє важливість такого навчання.

– Насамкінець, Валентино Андріївно, уявіть, що перед вами аудиторія потенційних абітурієнтів. Окресліть для них переваги навчання у Національній академії за спеціальністю очолюваної вами кафедри.

– Переваги очевидні й не потребують детального пояснення. По-перше, у реалізації нашої магістерської програми беруть участь керівники центральних органів виконавчої влади, народні депутати, відомі політики, експерти, лідери політичних партій. По-друге, кафедра розвиває ефективну співпрацю у різних формах з адміністрацією Президента України, комітетами та апаратом Верховної Ради України, Кабінетом Міністрів України. По-третє, навчання майбутніх фахівців з парламентаризму передбачає виїзні заняття та стажування у структурних підрозділах зазначених інституцій державної влади. По-четверте, наше суспільство потребує підвищення рівня політичної і мовної культури. Кафедрою передбачені відповідні програми, щоб наші майбутні парламентарії мали змогу підняти свій рівень культури. Плануємо стажування за кордоном.

Нещодавно я почула вислів: «Якщо тебе немає в інтернеті, то тебе не існує». Перефразовуючи, можна сказати так: «Якщо у тебе немає диплома магістра державного управління, то не маєш права обіймати державну посаду». І це цілком справедливе. Розвиток сучасного глобалізованого суспільства спонукає керівників держави приймати важливі політичні рішення щодо підготовки вищих керівних кадрів.

А досвічений професорсько-викладацький склад Національної академії і кафедри, зокрема, докладають зусиль для високоякісного забезпечення підготовки кадрів для органів державної влади нашої держави.

І наостанок хочу зауважити. В умовах постійних змін, в яких ми перебуваємо, українське суспільство і держава потребують інновацій у системі професійного навчання. Впровадження нових магістерських програм у Національній академії – внесок у майбутнє України, і ми свідомі того, що стоїмо лише на початку складного й тривалого шляху, пройшовши який, ми станемо сильнішими.

– Дякую Вам за інтерв'ю!